

Layihənin istiqaməti: Azərbaycanın dövlətçilik tarixinin, milli adət-ənənələrinin, elm və mədəniyyətinin təbliği

№ 32 (2066) 11 mart 2020-ci il

"O dünyaya köçən dünyam..."

Şahmar Əkbərzadəni xatırlayarkən

(əvvəli ötən saylarımızda)

...Şahmarın yaxın dostlarından Bəxtiyar Vahabzadənin, Nurəddin Rzanın gözlərində yaş gilələri. Şahmar öz dostları ilə öyünərdi həmişə. Özü demişkən, Xudunu, Zeynalı itirəndən sonra Bəxtiyarla, Nurəddinlə nəfəs alardı...

...Adətən şux görünən Polad Bülbüloğlunun baxışlarından kəder süzülür...

...Şəmsəddin Axundov qəmli-qəmli susur...

...Nəbi Xəzri Şahmar Əkbərzadənin poeziyasından danışır...

Şahmarın ruhuna, poeziyasına sayğı göstərən həmkarlarını şair və yazıçıları görürəm:

Cəmil Əlibəyov, Anar, Elçin, Əlibala Hacızadə, İlyas Tapdıq, Nahid Hacızadə, Fəmil Mehdi, Əli Səmədi, Xəlil Əlimirzəyev, Yusif Kərimov, Nüsrət Kəsəmənli, Zəlimxan Yaqub, Aqil Abbas, Hidayət Elvüsal, Ağacəfər Həsənli, Mustafa Çəməni... Yas məclisində bir neçə siyasi partiya rəhbərləri də gözə deyir. Bu vaxtsiz itki hamını göynədir...

Dostları, tanışları, doğmaları Şahmarın ömür-gün yoldaşı Mələk xanıma, qızı Zöhrəyə, oğlanları Əkbərə, Elşənə, Elturana başsağlığı verir: "Başınız sağ olsun..." "Şahmarın adını, ocağını qoruyun..."

Sanki bu anlarda Şahmarın gur səsinə eşidirəm:

**Əllərimdən uçan dünyam,
Baş götürüb qaçan dünyam,
O dünyaya köçən dünyam,
Səni hardan alım indi?**

**"AYIRAR BU DÜNYA
BİZİ NƏ VAXTSA..."**

Gündəlikdən sətirlər.

"Özündən çox özgülərə yananlar, el-obalarımızı düşünenlər haqqında fikirləşəndə Şahmarı anıram". Şahmarın dostu Çingiz Aytmatovun Şahmarı yaxın dostu Bəxtiyar Vahabzadəyə yazdığı məktubdan götürülmüş bu sətirlərdə böyük məna var. "Özgülərə yanan Şahmar".

Mən onu əzəldən elə bu cür - dost yolunda pərvanə kimi yanan görmüşəm. Dost sevincinə dostdan çox sevinən, dost kədərinə dostdan çox kədərlənən Şahmar...

Mədəniyyət Nazirliyinə və "Mədəniyyət" qəzetinin ünvanına Şahmarın ölümü ilə bağlı məktub və teleqramlar gəlir. Çoxu da tanınmış isimlərdən. Aytmatov, Süleymanov, Baküler...

Odlu-alovlu. Emosional, çilgün, həssas Şahmar... Biz bu son illərdə onunla demək olar ki, hər gün görüşürdik.

"Mədəniyyət" qəzeti redaksiyasının soyuq divarları onun odlu nəfəsi ilə qızınardı... Məclislərdə şeir deyirdi - salon səsinə titrəyirdi... Şaqqraq gülüşü uzaqdan eşidilərdi.

Yalnız istirahət günləri görüşmədik. Onda da çox vaxt axşamlar zəng vurardı:

"Dədə, niyaran oldum, necəsən?.. Özündən muğayat ol". Arabir də zarafla deyirdi: "Heç demirsən Əkbərzadə hardadır?"

Sinədəftər idi Şahmar: klassik və müasir şeirimizin canlı ensiklopediyası idi. Saatlarla əzbərdən şeir deyirdi.

Bəli, biz onunla sonuncu dəfə avqustun 30-da son dəfə görüşdük. Üz-

gözündən işıq yağırdı. Dedi ki, bilir-sən niyə sevinirəm? Bu gün nəvəmin - Səmanın ad günüdür, dörd yaşı olur, ora tələsirəm. Sonra özünəməxsus şirin bir ləhcədə uşağın dilindən eşitdiklərini danışdı. Axırda "Nəvə ayrı şeydir..."

Dövlətdə dəvə, övladda nəvə" - dedi. Mən onu təbrik etdim: "Nəvə toyu görəsən".

Görüşüb-öpüşüb ayrıldıq. Səhər qəzet çıxan günü idi. Vədələşdik ki, tezdən görüşək. Sözüünün üstündə durmadı, gəlmədi Şahmar...

O, iki gündən sonra Kiprə, Uluslararası Poeziya Festivalına gedəcəkdə. Getmədi. Gedə bilmədi.

**Ovut birçə hovur məni,
Əcəl yaman qovur məni,
Mən öləndə çevir məni
Üzü dağlara-dağlara**

Bu Şahmarın şeiridir.

**Zəkana möhtacam, ey ulu Sinam,
Yatan cürətimi yataqdan qurtar.
Qoyma qiyamətdə imansız yanam,
Vətən qeyrətini infarktdan qurtar.**

Bu misralar da Şahmarındır.

**Bəxtin gözənilməz günlə rastlaşar,
Odu da, gözün də Şahmarsızlaşar,
Dadin da, duzun da Şahmarsızlaşar,
Ayırar bu dünya bizi nə vaxtsa.**

Dünya dostları, doğmaları bir-birindən ayırır... təzədən görüşdürmək üçün.

**Əlvida, Şahmar.
Görüşənədək, Şahmar.**

**"OLUB" DEYİRƏM,
"ÖLÜB" DEYƏMMİRƏM**

Gündəlikdən sətirlər. Sentyabr havası özünü bir bozluq gətirib.

Necə deyərlər, həyat öz axarıyla gedir... Şahmarın şəkli onun masasının üstündədir. Qara lent və qırmızı qərənfillərin əhatəsində. Redaksiya əməkdaşlarının hamısı qəmli. Dost-taşılar hələ şokdadır. Bu, necə inanılmaz bir ölüm oldu.

Arabir redaksiyanın telefonu zəng çalır. Diksiniyəm. Götürməyə əlim gəlir. Hələ də onu soruşan var - Şahmar Əkbərzadənin: "Şahmar müəllimi olar?" Duruxuram. Handan-hana cavab verməli oluram: "Şahmar müəllim yoxdur". Soruşurlar: "Bəs nə vaxt olacaq?" Mən nə deyim? Deyim ki, heç vaxt?.. Deyə bilmirəm. Susuram. Xəttin o başındakı adam sualı yenə təkrar edir. Mənsə yenə susuram. Görünür, müsahibim dilxor olur: "Şahmar müəllim bu gün işdə olacaq?!" Mənim sə-

simdən və sükutumdan şübhələnən müsahibim öz-özünə deyir: "Deyəsən, nəse olub...". "Olub" deyirəm, "ölüb" deyəmmirəm.

Şahmarın gur səsi qulağımdan getmir:

-Dədə, mənim uşaqlığımin, gəncliyimin çox hissəsi Şuşada keçib. Mən Şuşada texnikum bitirmişəm, orada müəllimlik təcrübəsi keçmişəm. Əgər Şuşa yerində olsaydı, yayın bu cırhacırında mənim bu şəhərdə nə işim vardı. Məni yandırır Şuşa...

Gündəlikdən sətirlər.

Şahmarın böyük sənətkarımız Bəxtiyar Vahabzadə və görkəmli alimimiz Nurəddin Rza ilə dostluğunun yaşı bir qərindən çoxdur. Mən şahidi olmuşam ki, Şahmar öz dostları haqqında necə şövqlə, fəxrlə danışdı.

Dəfndən sonra Nurəddin Rza ilə görüşüb söhbətləşirik.

-Nurəddin müəllim, Şahmarla bağlı xüsusi buraxılış hazırlayırsınız. Bəlkə siz də öz dostunuzla bağlı nəse yazasınız.

Nurəddin müəllim dərinə köks ötürüb deyir:

- Mən Şahmar barədə böyük bir yazı ilə çıxış edəcəyəm. Mənə elə gəlir ki, o, lirikamızın Sabiri idi. Biz əvəzsiz bir şairi və insanı itirdik.

GÜL, AY ŞAHNAR...

Saralmış gündəlik vərəqlərində əyri-üyrü xəttlə yazılmış sətirlər diqqətimi cəlb edir:

**Ömür- Tanrı göyərçini,
Uçar bir gün bil, ay Şahmar!
Göz yaşını dəsmalla yox,**

Sən qılıncla sil, ay Şahmar.

**Araz olub çağlayarsan...
Dərddən qurşaq bağlayarsan...
Sən güləndə ağlayırsan,
Ağlayanda gül, ay Şahmar.**

**Tələ sənə ağıl verib,
Ömür adlı nağıl verib,
Nəvə verib, oğul verib,
Gəl şax dayan, gəl, ay Şahmar.**

**Dostla böldün son tikəni,
Sinən üstü-dərd əkinə,
Mən bilirəm, sən çəkənə
Çəkə bilməz fil, ay Şahmar.**

**Firuz, sənün üzün haqda
Möhkəm dayan bərk ayaqda.
İzin qalsın bu torpaqda -
Nə usan, nə öl, ay Şahmar...**

(ardı növbəti sayımızda)

**Firuz
Mustafa**

**AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASININ
PREZİDENTİ YANINDA KÜTLƏVİ
İNFORMASIYA VASİTƏLƏRİNİN İNKİŞAFINA
DÖVLƏT DƏSTƏYİ FONDUNUN
MALİYYƏ DƏSTƏYİ İLƏ DƏRC OLUNUR**